Anul IV. Nrul 26 — Prețul unui exemplar 3 Lei — Timişoara, 6 Iulie 1930

Svastica Banatului

ORGAN SAPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 300 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari | America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

CAMERA

DECLARAŢIA D-LUI A. C. CUZA

D. A. C. CUZA, lipsind din Cameră cu prilejul declaraţiei-program, făcute de d. Maniu după instalarea noului guvern, face următoarea declaraţie în numele L. A. N. C.

Intoarcerea firicită a M. S. Regelui Carol al II-lea, aclamată de întreaga naţiune, impunea formarea unui guvern naţional, al tuturor organizaţiunilor politice, unite în jurul Tronului, ca să prezideze începutul unei ere noui, de refacere a ţării, de mult şi cu nerăbdare aşteptată de toţi românii.

Aceasta a fost înalta solicitudine şi dorinţa M. S. Regelui, încredinţând d-lui general Prezan misiunea de a forma un guvern de concentrare.

Guvernul naţional, dorit de Rege şi aşteptat de ţară, nu s'a putut înfăptui din cauza învrăjbirii dintre partide. In consecinţă. d. Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional ţărănesc, având încrederea deplină a Corpurilor legiuitoare, a fost chemat de M. S. Regele, ca să formeze guvernul pe care l'a constituit la 13 Iunie 1930, ca guvern de partid.

Fără a prejudeca opera, pe care ar pute-o realiza guvernul domnului Iuliu Maniu, liga apărării naţionale creştine, îşi exprimă încăodată convingerea că partidele nu sunt înstare să dea satisfacţie intereselor superioare ale naţiei româneşti, compromise de guvernarea partidelor.

„Liga apărării naţionale creştine" nu vede ca altă eşire din situaţia primejdioasă, în care se află ţara, decât ca politicei de partid să i se substitue, fără întârziere, o politică naţională unitară, pe baza unui program comun de reforme necesare, asupra cărora partidele să cadă de acord. Sau, să le fie impus. Altfel naţia românească este primejduită în existenţa ei.

Programul comun, ce se impune în ceasul acesta, reclamă numai decât realizarea următoarelor îmbunătăţiri:

Refacerea finanţelor statului, prin cele mai stricte economii, cu oprirea împrumuturilor oneroase şi a zălogirei de bunuri şi servicii publice, incompatibile cu suveranitatea naţională.

Restabilirea agriculturii ca bază a economiei naţionale, asigurându-i preţuri remuneratoare pentru productele sale.

Reprimarea cametei cu suspendarea imediată execuţiilor silite, până la alte măsuri.

Desfiinţarea cartelurilor parazitare care scumpesc viaţa.

Echilibrarea preţului industrei cu preţurile agriculturii.

Combaterea alcoolismului, prin introducerea monopolului vânzării alccoolului.

Oprirea invaziei jidanilor, cari au prefăcut România în teritoriu colonial „Jidănesc", silind pe români să emigreze.

Urmărirea paraziţilor, cari împing la disperare poporaţia satelor cu deosebire în Maramureş, Bucovina, Basarabia şi vechea Moldovă.

Naţionalizarea oraşelor României prin ocrotirea elementelor româneşti.

Lucrând la realizarea programului său, mai larg, „Liga apărării naţionale creştine" crede că refacerea ţării nu este posibilă fără aceste măsuri generale, imediate, pe care guvernul d-lui Iuliu Maniu are datoria a le înfăptui.

„Liga apărării naţionale creştine" conştientă de înalta ei chemare înlăuntrul organizaţiei politice a statului românesc, sfâşiat de vrăşmăşia partidelor, îşi va continua opera de unificare şi de rezistenţă naţională în jurul principiilor sale constitutive: *Hristos, Regele, Naţiunea; România Românilor.*

MOARTEA şi BOCU.

MENE, TEKEL FARES.

Intunerecul când se lasă in jurul lui Bocu, când se svârcoleşte în pat şi nu poate adormi, când inima-i palpită nervos şi slăbită de păcate, când conştiinţa-i pătată îl mustră şi-l chinueşte îngrozitor, atunci întră Moartea la dânsul şi se aşează pe marginea patului lui şi îl sărută pe buzele spânzurate şi băloase de senilă sensualitate a neputinţei.

Moartea îl prinde de gât. Nu poate răsufla şi se asfixiează.

Tremură Bocu de groază şi frică.

Vibrează în el şi cea mai mică fibră.

Inima-i defectă dă faliment. Se prinde de gât, ochii îl ameninţă să sară din orbite, şi el vrea să fugă, dar nu se poate scula. Moartea îl ţine pe loc.

In ultimul moment, îl lasă să se reculeagă, apoi începe jocul dela început.

Bocu simte că se stinge în cel mai miserabil mod, dar nu-şi poate ajuta. Moartea nu se lasă de păcătosul său cap. Milioanele de blăstămuri aruncate asupra lui din gura acelora pe cari i-a minţit şi purtat de nas, 10 ani de zile, îl urmăresc pas de pas.

Spiritele morţilor nu-i dau pace, pentrucă prea sunt revoltat contra lui.

O ameţeală îl cuprinde şi împănjieniţii săi ochi văd o stranie defilare: minciuna, femei goale, cambii falsificate, puşcăria, banii lui Iuda, Constantinescu Porcu, Scroafa, preacurvia, excrocheria, şantajul, perversităţile. Alba-Iulia, republica, loja masonică, rabinul, spânzărătoarea, moartea, revolverul, felinarul roşu, adulterul, Woronov, javrele lui, imbecilitatea, expoziţia, ministerul trândăviei, odihna silnică, şi toate răutăţile omeneşti, — dansează în jurul lui...

Tremură Bocu, ca frunza de plop.

Sudoarea rece îi încoronează fruntea palidă ca de mort, când Moartea îl sărută din nou şi îi zice:

„Mene tekel fares" (mâine îţi voiu lua sufletul) până atunci, du-te şi te îndoapă din toate bunătăţile pământului, mânâncă ce tatăl tău nu a avut să-ţi dea, îmbată-te de şampania imbecilităţii, că în viaţă nu ai fost sortit să bei şampanie şi să vorbeşti prostii, fă-ţi toate plăcerile, şi mâine... îţi voiu lua sufletul nevrednic, care a insultat pe Dumnezeu!!!

Trece acest chin, aceasta viziune şi Bocu frânt trupeşte şi distrus sufleteşte se scoală, ca să se vadă în oglindă:

Doi ochi spălăciţi, în cari se vede Moartea, privesc la dânsul, două buze vânăte şi o frunte de ceară, ca de mort.

Se prinde de piept, în regiunea inimei şi simte ghiara Morţii pe arterele-i pietrificate. Simte cum se stinge mereu fără a i-se putea da vre-un ajutor.

Coloarea feţei sale poartă semnul morţii.

Creerul lui Bocu de mult a dat faliment. Sângele îl ameninţă în ori ce moment să'l inunde şi să-i paralizeze ori ce fracţiune.

Bocu e mort.

Şi morţii îl reclamă pe seama lor.

Multe mii dintre cei morţi pentru România Mare, se vor întreba pe cealaltă lume: cum a cutezat Bocu să se suie atât de sus?

Bocu, Neronele Banatului îşi vede opera încoronată de succes: arde Roma, se prăbuşeşte Banatul, — dar nici el nu are curajul să se sinucidă şi aşteaptă, ca Nero, ca sclavul să-i dea lovitura de graţie. Moartea e permanent lângă dânsul.

O imploară să-i curme viaţa, ca să moară ministru şi să exclame, ca Nero: *„Bine mi-am jucat rolul".*

A. Ţireanu.

Profesioniştii la un greu impas.

Ei vor fi distruşi sub povara impozitelor.

E lucru cert, că Ţara are de suportat extrem de grele sarcini şi se caută pe toate căile, ca tezaurul Statului să fie aprovizionat la timp pentru a putea face faţă tuturor obligaţiunilor de ordin material.

Cea mai oropsită categorie de cetăţeni sunt *meseriaşii*, ei suportă cea mai mare contribuţie, în raport cu venitul ce ei îl realizează.

Deşi la baza fiecărei legi fiscale există ideea capacităţii de contribuţie — puterea de plată — totuşi organele chemate a impune această categorie de cetăţeni, nu ţin seamă de această dreptate socială. In general se procedează cu mare uşurinţă la impunerea lor, fără de a se studia în prealabil adevărata stare materială a cetăţeanului şi de puterea lui de producere, prin care îşi realizează modestele venituri, necesare traiului vieţii.

Această procedură sumară — ca să nu-i zicem altfel — se resimte în deosebi la ţară.

Bietul fierar, pantofar, lemnar etc., a ajuns ca să plătească drept impozite şi taxe, aproape jumătate din venitul său şi iată cum: 11, 80% la impozitul direct, 11% cifra de afaceri (de producţie), 1%, pentru drumuri, cel puţin 5% taxe de cult, totaşa 15% taxe comunale, ceace insumă un total de 44, 80% asupra venitului atribuit de comisiunile de impuneri. Asta înseamnă, că fierarul a cărui venit net este de Lei 20.000, trebue să plătească aproape 9.000 de Lei. Credem că această sumă depăşeşte cu mult capacitatea de plată a profesioniştilor! Asta e o stare de mizerie!

Tocmai acesta este motivul, care îndeamnă pe bieţii oameni *a renunţa la meseria ce au învăţat* şi cu ajutorul cărea credeau, că îşi vor asigura traiul vieţii. Toţi aceştia devin nişte şomeri, o adevărată sarcină a societăţii româneşti, prin faptul că nu pot produce nimic.

Scopul impunerilor nu este de a distruge pe bietul cetăţean, ci de ai cere numai ce el poate să dea, nu şi ceeace nu poate. Distrugând 50% din meseriaşi, duce fatal la un mic randament al încasărilor, prin care fapt, evident, că nu s'a ajuns la scopul urmărit.

Ion Negru.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De eşti bărbat, să fii bărbat.

De eşti bărbat, să fii bărbat,
Iar nu păpuşe slabă, moartă,
Pe care-o svârle după plac
De ici colo stăpâna soartă.
Un câne-i soarta. Latră numai
Pe oamenii ce-i vede laşi;
Dar fuge de acei ce 'n faţă-i
Stau mândri... Deci să nu te laşi!

De eşti bărbat, să fii bărbat.
Dar nu te lăuda aşteaptă;
Căci decât Demostenii toţi,
Vorbeşte mai frumos o faptă.
Ca şi furtuna, să clădeşti
Sau să dărâmi — şi-apoi tăcere!
Precum — sfârşind lucrarea sa —
Furtuna amuţeşte, piere.

De eşti bărbat, să fii bărbat,
Să ai credinţă neschimbată;
Şi spune-o.. pentru ea de-ar fi
Să-ţi dai chiar sângele drept plată.
Mai bine viaţa s-o jertfeşti,
Decât principii şi credinţă;
Viaţa piară, nu-i nimic,
Onoarea dacă e 'n fiinţă.

De eşti bărbat, să fii bărbat,
Şi scumpa ta neatârnare
Să n'o dai, pentru câte — averi
Şi bunătăţi pământul are.
Pe acei ce pentru'n os se vând,
Despreţueşte-i cu tărie;
„Sărac şi robul nimănui"
Deviza 'n lume asta-ţi fie!

De eşti bărbat, să fii bărbat.
Vârtoasă, neclintită fire;
Nici om nici aspra soart' atunci
Rău nu-ţi vor face cu înlesnire,
Stejar să fii, care-l smulg
Furtunile din rădăcină;
Dar nu pot, cu suflarea lor
Să 'ndoaie falnica-i tulpină.

P. Dulfu.

Compromiterea ideii de cotidian românesc.

Prostul ceremonios din capul Directoratului Timişoara, Sever Bocu, — nume care pe turceşte însemnează o materie ce nu se poate scrie şi imprima, fiindcă se depune numai în latrină, sau, la ţară, după jirăzile de pae, — Sever Bocu, deci, a făcut să apară în Timişoara un catidian românesc, „Vestul".

Anunţând apariţia „Vestului", prostul ceremonios a dat sfoară'n ţară, că e vorba despre o gazetă de informaţiuni, a tuturora, bine scrisă, interesantă, serioasă. Şi de data aceasta, însă, Sever Bocu, consecvent cu el însuşi, a înşelat, a minţit lumea. Ideea de cotidian românesc a fost iremediabil compromisă dela primul număr al „Vestului" aşa cum se compromite orice iniţiativă bună, ajunsă pe mâna prostului ceremonios. Cetitorii, cărora li s'a anunţat că „Vestul" va fi „o gazetă intelectuală", „redactată de intelectuali", au rămas dezamăgiţi dela început, fiindcă noul cotidian se prezenta „scris" de o mână de copilaşi după chipul şi asemănarea lui Sever Bocu. Afară de domnii Montani şi Ivanov, redacţia „Vestului" a fost compusă: dint'ro lichea mai veche a partidului naţional-ţărănesc, dintr'o duzină de analfabeţi recunoscuţi ca atare, şi din vre-o doi gazetari mai răsăriţi, dar fără de nici o importanţă în rosturile noului cotidian. Cu asemenea „intelectuali", se înţelege dela sine că „Vestul" s'a situat, fatal, la periferia scrisului românesc, iar preocupările serioase, de ordin politic, cultural şi social, au fost înlocuite cu laude greţoase la adresa prostului ceremonios Sever Bocu, ori cu injurii la adresa adversarilor politici ai dlui Maniu şi, implicit, ai aceluiaş prost ceremonios.

Ce interes mai puteau să poarte cetitorii unui asemenea cotidian? Cine nu s'a amuzat de atitudinile cezariene ale lui Sever Bocu, — căruia pentru aceste atitudini îi zicem: prostul ceremonios, — sau ce mă priveşte pe mine şi pe dumneata că Sever Bocu îşi botează „castel imperial" casa într'adevăr impozantă, dar nu se ştie din ce bani clădită, dela Lipova? Şi câte alte năzdrăvănii nu se cetesc în „Vestul"! Nu ştiaţi nimic despre frăţia de cruce dintre M. Sa Regele Carol II. şi prostul nostru ceremonios? Păi, dacă nu citeşti „Vestul"! Sunt, domnule, prieteni buni M. Sa Regele şi Sever Boau ba, încă, M. Sa Regele a binevoit să se lase consiliat politiceşte de prostul ceremonios, ba, mai mult, M. Sa Regele a. trecut în faţa piramidalului prost un examen de literatură şi istorie!

Toate, toate astea în „Vestul" se scriu, de aceia susţinem noi, că prostul ceremonios a compromis, prin acest ziar, ideea de cotidian românesc.

Să mai amintim, apoi, că pentru cheltuelile de apariţie ale „Vestului" se secătuesc bugetele comunelor şi ale judeţelor din Directorat, condamnate a plăti imprimarea şi distribuirea acestei nenorociri tipărite? N'am spune nimica nou! Cine-l cunoaşte pe Sever Bocu, ştie că este un vechi obicei al lui să confunde averea streină cu a sa personală. Nici nu vom protesta că, în zilele grele de azi, se plătesc, din bani publici, „băeţi" tocmiţi pentru a gâdila cotidian fesele îmbătrânite ale prostului ceremonios. Ne amintim, însă, că un bătrân camarad, prevăzând dezastrul ce se va abate asupra presei româneşti prin apariţia „Vestului", a avut un calambur nimerit, spunând că, în acest timp, cetitorii conştienţi, plictisiţi de cele ce se scriu în „Vestul", vor zice într'o bună zi: Destul!

Azi, într'adevăr, „Vestul" a ajuns: „Destul! L-a omorât prostul ceremonios, căruia îi trecem la activ, azi, şi această faptă urâtă.

Cetiţi şi răspândiţi

„Svastica Banatului"

Cu arma la picior!

In ultima noastră consfătuire la Bucureşti, sub preşedinţia ilustrului nostru preşedinte suprem dl A. C. Cuza, faţă de împrejurările grave în care este pusă România de către partidele politice şi faţă de evenimentele externe, ce se desvoltă se ţes de către marea finanţă internaţională jidănească, care tinde, precum ştiţi, la prăbuşirea de state creştine prin deslănţuirea de războaie şi provocări de revoluţii cu concursul de lovituri de Stat prin oameni în slujba Franc-masoneriei universale jidăneşti, oameni ce nu au nimic sfânt în afară doar de programul de a jupui până la măduva oaselor poporul credul şi naiv, am hotărât în unanimitate continuarea luptei noastre desinteresate spre binele şi fericirea poporului român, cu arma la picior, pentru orice eventualitate.

Nu importă cine dintre noi a propus această tactică, cum dealtfel ar fi de prisos a mai spune că noi nu ne putem orienta în atitudinea noastră pur naţională şi creştină după hotărârea liberalilor, a naţional-ţărăniştilor sau a altui partid politic. Nu suntem nici pentru, nici contra politicei dela 7 Iunie 1930 încoace, pentrucă noi nu aprobăm, nici nu desaprobăm, ci constatăm faptele îndeplinite, aşa cum s'au îndeplinit, **rezervându-ne toate drepturile de acţiune liberă,** iar în ceeace priveşte pe regele Carol al II-lea, noi ne menţinem strict în deviza noastră: *„Hristos, Regele, Naţianea"*!

Intr'o ţară în care se fură, se minte şi se înşeală, într'o ţară în care morala şi caracterele se vând şi se cumpără, într'o ţară în care minciuna şi făţărnicia domnesc în plină înflorire, într'o ţară în care poporul român e bun numai spre a fi muls, într'o ţară cu Parlamentul decăzut, cu prestigiul şi cu demnitatea vândute străinilor pentru un blid de linte de către nişte mizerabili ce îşi zic conducători de popor, într'o ţară în care din cauza partidelor politice cântă jalea în casa ţăranului român, dansează mizeria în buzunarele negustorilor şi industriaşilor români, flueră chinul şi durerea în sufletul muncitorilor români, curg lacrimile în inima invalizilor, orfanilor şi văduvelor de războiu, într'o astfel de ţară noi nu putem avea altă atitudine decât paza cu arma la picior pentruca la momentul dat să putem face ordine cu fierul roşu în mâna stângă şi cu cuţitul în mâna dreaptă, spre binele neamului şi al ţării şi spre folosul dinastiei. Şi desigur că nu avem a ne teme la adică nici de dl Vaida nici de dl Brătianu şi cu atât mai puţin de subalternii d-lor, căci doar cine nu ştie că pepturile noastre sunt oţelite de sfintele lupte naţionale din trecut şi că pumnii noştri româneşti sunt atâta de dornici în a lovi cu un ceas mai de vreme în toţi aceia cari au minţit, au înşelat şi au prostit pe prea lungul răbdătorul popor român!?

Marele învăţat şi publicist francez Legarde ne spune că prima condiţiune de a trăi este pâinea şi că oricare popor are nevoe indispensabilă de nădejde înainte de pâine.

Dacă este aşa, şi aşa este, atunci vă întreb: Işi are poporul român asigurată pâinea de toate zilele; îşi are neamul românesc asigurată nădejdea de fericire şi de înflorire pentru mâine? **Nu! De o mie de ori nu!**

Duceţi-vă la sate, bateţi în uşa ţăranului. Pretutindeni vă va întâmpina nemulţumirea, pretutindeni vă va răspunde jalea. Duceţi-vă în oraşe şi târguşoare spre a vă convinge că în casa românilor triumfă grija şi durerea. Incercaţi în oraşe la uşile muncitorilor cinstiţi şi veţi vedea cum vă plesneşte în faţă nesiguranţa şi neliniştea. Intrebaţi în dreapta şi în stânga în toate colţurile ţării de fericirea poporului român, în ţara sa, cu hotare naţionale şi fireşti, pentruca să simţiţi cum vă râde în faţă suspinul lor, pentruca să vedeţi cu ochii voştri cum ţâşneşte sângele lor din suflet şi din inimă de atâta nedreptate şi de atâta hoţie; opera străinilor cu concursul câtorva oameni români ce nu sunt buni nici de scuipat necum de a mai fi buni de ispăşiri umane.

Gândiţi-vă bine la toate aceste fapte triste, prea triste pentruca să vă convingeţi singuri încă odată cât de bună şi de folositoare este hotărârea noastră nestrămutată de politică: cu arma la picior, şi gata pentru orice eventualitate faţă de câţiva vampiri, ce îşi zic conducători de partide politice, ce au dus ţara la marginea în care fierbe în clocote, dorul de răsplătire şi spumegă gândul românesc de chemarea lor în faţa judecăţei poporului român.

Cine are ochi să vadă! Cine are urechi, să audă!

Romulus Damian

BIBLIOGRAFIE.

Lazar-Popovici: Taina vieţii lungi. Bucătăria fără foc. Regimul crud. Tipografia Diecezană Arad 1930.

Preţul Lei 80 — plus Lei 12.— pentru francatură.

Intâiul sol al marei reforme omeneşti, pe care o propovădueşte apusul cu isbânzi uriaşe.

Ştiinţa modernă elimină complect cărnurile, narcoticele, alcoolul şi chiar aromatele din alimentaţia omului. Astăzi nu mai este pentru nimeni un secret că boalile toate, fără excepţie, sunt efectul unei hrăni nesănătoase, efectul dureros al nerespectării legilor naturii. Pentru cei cari cunosc legea alimentaţiei, legea ritmului şi legea respiraţiei, viaţa e sănătate, plină de bucuria muncii creiatoare.

Foarte interesantă şi instructivă, cartea e scrisă într'un stil vioiu şi atrăgător, dând reguli de viaţă şi *peste 200 reţete* deopotrivă utile *celor dornici de a posti,* celor chinuiţi de boli, ca şi celor cari înţeleg să prevină boalile.

Se poate comandă dela Librăria diecezană din Arad.

Nici-un ac dela jidani.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Salvaţi corurile şi fanfarele!!

Cum ştiut este, cântarea constitue o a doua natură a omului, ori la ce popor, indiferent de poziţia culturală, socială mediocră sau sălbatecă. Ea există şi conform păturei de cultură s'a instruat, cultivat şi perfecţionat întruatâta încât cele mai tainice, cele mai sensibile coarde ale inimii le şopteşte şi vibrează.

Noi, Românii şi 'ndeosebi Banatul putem zice că suntem alături de cele mai înaintate popoare în ale muzicii şi, cu drept cuvânt ne putem făli că putem prezenta în faţa lumii corurile noastre, răsărite aproape în fiecare sat.

Nu tot aşa de bine stăm însă şi cu latura ceealaltă, de apreciere, de îmbărbătare şi progres.

In era trecută de 1000 ani sub jugul străin a avut mult şi mult de îndurat neamul românesc. Plânsetul nostru, ruga noastră, umilinţa, jalea, bucuria şi vaetul nostru a fost numai la cântare! Cântarea a fost oblăduitorul nostru, a asupriţilor, cântarea ne-a dat speranţa! Cântarea ne-a întărit inimile! In cântare ne-am alintat durerile sufleteşti şi trupeşti, prin cântare am arătat lumii că suntem Români, că trăim şi vrem să trăim! Prin cântare s'a înţeles tot românul dela Tisa la Nistru, Dunăre şi Carpaţi să-şi solicite libertatea sa! Aproape tot tineretul înflăcărat prin glasurile lor de coruri şi fanfare, şi-au manifestat şi mai puternic dorinţele fierbinţi de descătuşare!

Dacă însă dela înfiinţarea corurilor până la desrobire, au crescut înconţinu corurile împreună cu entuziasmul nu tot aşa putem să zicem azi după un timp relativ scurt.

Dela *marea întrunire a tuturor corurilor din Ţară în anul 1906*, a scăzut întocmai ca termometrul la răceală animaţia entuziasmul, cât şi mândria de a fi corist.

Libertatea a ridicat pe fiecare român în alte mreje, i-a făcut să uite zbuciumul, amarul şi dorul de independenţă, din zi în zi, din an în an. Libertatea par'că a moleşit toată puterea! Sângele şi muşchii au căzut într'o apatie bolnăvicioasă, a pierit toată voinţa. Flacăra inimii s'a stins, feţii frumoşi sunt legaţi cu părul babii din povestea lui „Măr şi Păr", peste tot se vede o forţare bruscă aparentă, la orice solemnitate sau act mai însemnat, însă numai de câteva clipe ca apoi iar să adoarmă, să cadă în somnul nepăsării, desconsiderând astfel ceea ce a fost mai puternică şi cea mai simbolică bază şi călăuză a românilor de din coace, Cântarea, Corurile!

Dar, care ar fi cauza acestui rău ce ne paşte? care este viermele ce roade vlaga poporului nostru? Eu cred că azi cu atât mai mult să preamărim divinătatea să cântăm psalmii învierii neamului românesc! Să cânte frunza, iarba, munţii noştri să tresară văile să răsune de bucuria de cântul voinicului, care a ştiut atâta timp să giamă şi în şoaptă să-şi cânte durerea. Astăzi tot ce-a păstrat românul ca o moaştă sfântă, *„Doina"* este părăsită de feţii frumoşi şi Ilenele Cosânzene, cá blăstămata de politică şi a vârât pârghia desbinării, le-a cuprins în braţele sale sugrumându-le aproape fără milă, bagatelizând trecutul, nimicind ca valul turbure mocirlos şi cea de pe urmă mărgea de mărgăritar. Criza financiară a paralizat şi ultima resursă de existenţă, aducându-le într'o stagnare aproape complectă, căci cei chemaţi ocupaţi de patimele lor duşmănoase politice, caută să astupe rând pe rând orice isvor de estetică, de fior şi de preamărire, unde cred că părerea lor politică nu pluteşte ca un spirit superior deasupra tuturor.

Aici este pricina! Din această parte sunt lovite corurile noastre şi îndeosebi la sate!

Conducătorii Asociaţiei Corurilor şi fanfarelor din Banat înzadar să zbat să svârcolesc să impună astăzi în casa noastră frumseţea, arta noastră vocală-instrumentară, că această artă este sufocată de politica de partid. Azi, dacă dirigentul sau coristul nu-i convine ceva, părăseşte societatea, ca să placă, infiltrându-se astfel discordia, ura între neamuri şi între fraţi, căci aşa-i place politicianului, ajungând astfel Societăţile să fie *Nu un focar* de cultură pildă şi progres spre bine, ci cuib de antagonizm, invidie, ură şi făcători de rele.

Destul Domnilor!.. Sus inimile fraţi conducători, lăsaţi politica ruinătoarea credinţei, destrămarea obiceiurilor străbune *şi să ne grupăm în jurul stegarilor noştri, în jurul celor ce cu atât desinteres voesc să conducă destinele şi înflorirea corurilor noastre, să ne îngrămădim în jurul lor ca un zid de granit,* ca cu devotamentul şi voinţa noastră nestrămutată să poată *pretinde drepturile noastre de Societăţi* cari au fost şi trebue să fie leagănul şi isvorul de viaţă a Românilor. Treziţi-vă din amorţeala în care staţi năuciţi, să pornim pe un drum nou şi a scoate satele noastre prin puterile şi bărbăţia noastră, să dăm societăţiior corale adevărata lor menire, scoţându-le astfel din ghiarele hibride a politicianismului, sus inimile pentru înflorirea satelor, armonia progresarea, cultivarea Doinei şi cultul românesc.

Ticvaniu-mic la 7 Iunie 1930.

Romulus Guţu
dirg corului ort. rom.

CINEMA

CETATE: 21 — 22 Iunie
APOLLO' 23 — 24 — 25 Iunie
DOINA: 26 — 27 Iunie
MEHALA: 28 — 29 Iunie

„Malec în noaptea nunţii"

Inchipuiţi-vă pe Malec în dilemă în noaptea nunţei.
Mai aveţi nevoie de un comentar? Publicul va râde în hohote.

Regia: EDWARD SEDWICK.

In rolurile principale: (Malec)

BUSTER KEATON — DOROTHY SEBASTIAN

Monopol: Metro—Goldwyn—Oradea.

Scrutând zarea viitorului.

Citiam acum câteva săptămâni cu mult interes articolul Domnului *L. Jurchescu*: *„De vorbă cu pereţii"*... publicat în foiletonul unui ziar local. Inima mi s'a strâns un moment şi m'am pomenit cu un necaz, pentrucă . autorul avea dreptate în *toate* cele ce scria. Deşi poate acest necaz va părea paradoxal, dar fapt este că el s'a produs în mine. Ce spunea Dl Jurchescu în acel articol? Că *azi*, Românii din Banat, nu pot opune *pe nici un teren,* artă sau ştiinţă — fii de-ai lor, celorlalte provincii cari produc din zi în zi oameni harnici ce muncesc pentru promovarea culturei româneşti pe piedestal mai înalt. Chiar şi convieţuitorii noştri minoritari ne întrec...

„Zidurile" au avut urechi, îmi înfrâng deci mândria mea de bănăţean şi iscălesc şi eu adevărurile de mai sus. Urmez obiecţiunea Dlui Jurchescu şi nu mă voiu lăuda cu *bănăţenii din trecut* — figuri a căror memorie o doresc să rămână între noi pe veci binecuvântată — iar *de cei din zilele noastre* nu mă voiu ocupa, pentrucă cu *arta* şi *ştiinţa* în Banat, *bănăţenii...* „nu-şi pierd timpul".

Ar însemna deci să mă opresc aici, dar — fără să pot strigă din toate puterile: *„evrica"* — eu întrevăd în ciob de speranţe, ce mi le sugerează generaţia ce iasă acum depe băncile şcoalelor. Pe umerii ei sufletul meu de bănăţean seamănă „păduri de speranţe", pentrucă este generaţia cu adevărat românească prin cultură şi aceasta, pentru geniul ei, însemnează mult şi o ridică în ochii mei. *Să nu ne uităm numai la defecte!* Dacă profesorii cari le îndrumă calea nu sunt cu toţii la înălţimea misiunii lor, sunt însă — să nu fim răi — şi de cei ce îşi cheltuiesc fără zgârcenie elanul lor de apostoli şi roade trebuie că vor fi.

Să avem încredere în ei! Fără să îndrăznesc să spun că *iată un început*, voiu spune că *iată o speranţă într'un început bun.*

La Lille în capitala Nordului — unde deviza este: *muncă şi cinste* — zilele trecute a susţinut cu succes un tânăr român bănăţean *o teză de doctorat*, în materie economică. Nu e un creator de teorii noui în această branşă — etatea nu i-a dat încă răgaz — dar este o albină din cele mai harnice, care a adunat din florile Orientului şi Apusului, un fagure frumos, ce pus pe balanţă cântăreşte mult, iar mierea e dulce. Tânărul se numeşte *Tiberiu Arsenovici*, roadele muncei lui: *Stabilizarea monedei în România.*

Am răsfoit această lucrare; am pus la o parte consideraţiile de ordin politic şi am rămas în faţa celor de ordin naţional şi economic. Aceste două, *ne-au satisfăcut mult.*

Avem toată încrederea că munca lui T. Arsenovici nu se va oprì la capitolul cu care şi-a încheiat viaţa universitară. Intâmplarea voieşte să cunoaştem bine pe acest tânăr, crescut sub ochii noştri. S'o spunem deci că tinereţea lui a fost animată pân' acum numai sentimente *nobile* şi *româneşti.* Ne-a făcut cinste în toate colţurile străine pe unde a fost purtat pân acum pe aripile dorinţelor de învăţătură. Iar iubirea lui de fiu al acastui colţ de ţară şi iubirea lui de carte, ne face să sperăm în *continuitatea* muncei lui. O dorim însă să rămână al nostru: *al românilor în general şi al bănăţenilor în special.*

Acum când o Universitate străină i-a decretat gradul de general îi urăm grabnică reîntoarcere pe plaiurile noastre. Să-şi recruteze armata şi geniul lui de bănăţean este o chezăşie că va birui obstacolele viitorului.

G. C. B. Deliblăceanu

Informaţiuni.

Orariul Băncilor. Având în vedere că asupra orariului băncilor din Timişoara s'au publicat informaţiuni greşite şi cum Camera a fost sesizată de mai multe instituţiuni financiare publicăm în cele de mai jos dispoziţiunile deciziunei Ministerului Muncii No. 47696/930, dată în această privinţă.

Băncile din Timişoara vor avea următorul oral:

Dela 15 Mai — 15 Septembrie băncile vor lucra între 7—14, iar dela 15 Septembrie 15 Mai între $8^1/_2$—13 şi $15^1/_2$—$18^1/_2$.

Când orariul este bifurcat, Sâmbăta şi în ajunul sărbătorilor legale, după amiază nu se va lucra.

In cazul când unele bănci ar avea nevoie pentru anumite secţiuni de vre-o derogare dela dispoziţiunile prezentei dispoziţiuni, vor înainta cereri motivate inspectoratului respectiv al muncii, care, la rândul său, le va trimite ministerului cu avizul părţilor.

In cazul când Băncile vor avea nevoie să lucreze cu funcţionarii ore suplimentare, pentru încheierea bilanţului, vor cere autorizarea ministerului în acest scop.

Orele ce se vor lucra suplimentar de funcţionari vor fi plătite.

*

Cooperatiste. Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că oficiul Naţional al Cooperaţiei Române Regiunea III-a Timişoara şi Uniunea de Cooperative „Banatul", cu începere dela 1 Iulie a. c. îşi mută sediul în circ. III-a str. Romulus No. 28 Timişoara.

*

Manifeste comuniste cu conţinut antidinastic au fost confiscate în diferite oraşe ale ţării. Se vede, că jidanii se simt, la noi, ca le ei acasă.

*

Vampirii. Fabrica de piele a jidanului Krausz, din Timişoara, în valoare de 15 milioane lei a fost vândută la licitaţie pentru suma de 1 milion 800.000 lei. A zecea parte din valoarea reală.

Tot la licitaţie s-a vîndut un automobil „Fiat", nou, în valoare de 160. 000-lei, cu preţul de 12.000 lei.

Câte şi câte cazuri de aceastea se întâmplă în fiecare zi!

Ne merge admirabil de bine, de când se face mereu la împrumuturi.

Ne vor cumpăra jidanii toată ţara la licitaţie.

*

In dauna agriculturii. Direcţiunea C. F. R. a luat o dispoziţiune foarte dăunătoare pentru agricultorii români anume, s-a interzis transportul de ouă în cantităţi mai mici, ca un vagon. La export, vagonul de ouă trebue să fie examinat şi de un veterinar.

Câte prostii nu se mai inventează pe lumea aceasta pentru jupoirea plugarului. Toate sunt opera politicianilor flămânzi din partide, cari nu au nici o umbră de milă faţă de agricultori.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rezultatul examenului final dela lic. „Moise Nicoară“ Arad.

Duminecă în 22 Iunie a. c. s'au terminat examenele finale a clasei a VII. Au reuşit 40%. In anul curent elevii s'au dovedit a fi bine pregătiţi în special la limba şi literatura română, şi matematică meritul revine în mare parte activilor profesori Alexandru Constantinescu şi A. Crişan.

Ţinem să remarcăm progresul acestui liceu, de când este sub directa conducere a dlui A. Crişan. Liceul „Moise Nicoară“ s'a afirmat deja ca un liceu cu bună reputaţie în viaţa şcolară. absolvenţii reuşiţi la examene sunt următorii în ordinea clasificării:

1. Toma Ciobu care s'a dovedit foarte bine pregătit la toate materiile.
2. Lazar Dimitrie deasemenea f. bine preparat.
3. Chiţă Nicolae.
4. Onişor Petru.
5. Groza Traian.
6. Liviu S. C. Pop etc. restul promovabili, a căror nume ne scapă.

Rezultatul acesta înbucurător ne face să credem că examenul de bacalaureat va fi satisfăcător.

Dela lic. Elena Ghiba Birta, au promovat următoarele:

1. Silvia Eleneşiu.
2. Baba Ersilia.
3. Putici Elvira.
4. Heim Margareta.
5. Cornelia Ursu.
6. Popoviciu Aurica.
7. Constantinescu E.
8. Andreescu N.
9. Mariş E.
10. Kutních A.
11. Mihuţa V.
12. Pinter Stella.

Aşteptăm rezultatul bacalaureatului din sesiunea Iunie. Cronicar.

Lista civilă a Familiei Regale.

S-a depus pe biroul Camerei, următorul proect de lege, din iniţiativă particulară, pentru fixarea listei civile:

ART. 1. *Lista civilă a Majestăţii Sale Regelui Carol II al României se fixează pentru tot timpul Domniei Sale la 40 milioane lei anual.*

ART. 2. Dotaţiunile fixate prin legea promulgată cu Decret No. 2863, din 6 Iunie 1923. modificată prin legea promulgată cu Decretul No. 18, din 8 Ianuarie 1927 şi prin legea promulgată cu Decretul No. 25 63 din 5 August 1927, se repartizează în nivelul următor:

M. Sa Regina Maria, lei 20 milioane anual Majestatea Sa Elena lei 7 milioane anual Marele Voevod Mihai lei 7 milioane anual.

ART. 3. Lista civilă şi dotaţiunile de mai sus rămân astfel stabilite din ziua urcării pe tron a Majestăţii Sale Regelui Mihai II şi se vor înscrie în bugetul Statului.

Pe aceaşi zi sunt şi rămân abrogate legile din 6. Iunie 1923, 8. Ianuarie 1927, şi 5 August 1927.

*

Odată cu aceasta lege se votează şi legea de penziune a foştilor Regenţi:

1 milion 800 mii lei anual, I. P. S. S. Patriarhului Miron, 1 milion 800 mii lei dlui Sărăţeanu.

Adecă cincimii lei la zi.

Din viaţa satelor noastre.

Moldova nouă. In ziua de 5 Iunie c. a avut loc şedinţa cercului religios, în comuna Suşca. au luat parte preoţii cercului şi cantorii din Moldova nouă şi Suşca.

Sf. liturgie a fost oficiată de un sobor de preoţi: pr. V. Bleşiu, I. Oraviţan şi C. Popescu. La priceasnă, preşedintele cercului, cucernicul părinte Ioan Oraviţan îşi desvoltă predica, despre ispită.

După sf. slujbă are loc conferinţa intimă a preoţilor şi cantorilor bisericeşti.

In discuţiile urmate s'a atins şi problema sectarismului satanic.

Cantorul Ion Ungureanu spune că un baptist, vânzându-şi boii, a pierdut banii în joc de cărţi, după această ispravă, a mers la o femee cu gândul să o necinstească.

Cantorul Suşca spune, că „predicatorul“ baptist, a bătut pe tatăl său.

Nicolae Ivcovici, din Moldova nouă declară că vardistul baptist, Ştefan Nistorean a voit să-l capaciteze a trece la baptism recunoscându-i că a primit 300 lei, drept premiu, din casieria baptistă.

Cantorul Ion Popescu spune, că un baptist din Orşova, s'a dovedit de complice al unor hoţi de bumbac, bomboane şi pânză. Poliţia aflând lucrurile furate la baptist l-a purtat cu obiectele furate dealungul oraşului. Tot d-sa spune, că baptiştii nu beau vin, bere şi ţuică, ci se îmbată cu coniac şi „Diană“ — „Franzbratwein“.

Preşedintele cercului, arată pericolul ce-l prezintă sectele pentru neam şi roagă pe cei prezenţi să lupte contra propagandei baptiste şi sectare, care este susţinută cu banii duşmanilor noştri din străinătatate. Roagă pe cei prezenţi să se ferească de politica militantă. Propune o colaborare mai frăţească între toţi credincioşii, pentru întărirea bisericii şi a neamului.

După masă la ora 3 are loc o adunare poporală, în sala şcoalei, care se dovedeşte de neîncăpătoare pentru mulţimea ce a venit să asiste la ea.

Corul, de sub conducerea harnicului învăţător I. Angelescu, întonează mai multe cântece potrivite, executându-le cu toată precisiunea.

După cuvintele de deschidere ale preşedintelui pr. I. Oraviţanu preotul C. Popescu ţine o impunătoare cuvântare despre cinstirea sf. cruci. Admirabila conferinţă a avut un efect adânc asupra auditoriului.

In fine, dl Dr. Mihai Mătăringă, medic de circumscripţie, vorbeşte despre pericolul tuberculozei.

La fine, dl preşedinte arată rolul preoţilor, învăţătorilor şi funcţionarilor publici, în viaţa statului. Mulţumeşte octogenarului preot A. Bălaşiu, harnicului învăţător, apoi dlui Dr. Mătăringă.

Şedinţa se închide într-o atmosferă adevărat intimă-creştinească şi patriotică.

Murani. Zilele trecute a fost aflat într'o fântână cadavrul lui Buna Simion, în etate de 75 ani, despre care se presupune, că singur şi-a pus capăt zilelor, din cauza unui morb incurabil.

Corbeşti. Invăţătorul D. A. a violat o fetiţă din clasa III primară, în etate de 10 ani, infectând-o de boli venerice, ce făceau ravagii asupra sa.

Supus unui interogatoriu, satirul simulează nebunia.

Se cere onor. Revizorat Şcolar să aplice o exemplară pedeapsă învăţătorului care face pe nebunul, pentrucă toată lumea este scandal zată de acest atentat odios şi aşteaptă cele mai drastice sancţiuni. Doar' nu suntem în Rusia?!

Pavel Şiculanu

CINEMA

CETATE: 5—6 Iulie
FABRICĂ: 7—8 Iulie
DOINA: 9—10 Iulie
MĂHALA: 12 Iulie

ADULTER IMPERIAL

Cel mai mare succes al sezonului.

La o curte imperială, un duel de dragoste s'a deslănţuit între împărăteasă şi o doamnă de onoare, ambele dornice de dragostea locotenentului conte George Mihalovici.

In rorurile principale:

Ivan Petrovich — Agnes Esterházy — Georg Alexander — Lilian Ellis

Monopol: Lux-Film Bucureşti.

Percepţia Circumscripţiei 10 Satchinez.

PUBLICAŢIUNE DE VÂNZARE.

Subsemnatul, perceptor, — şef, I Bololoi, conform art. 27 din legea de urmărire, fac cunoscut prin aceasta, că în ziua de 21 Iulie anul 1930, la ora 10 se va vinde prin licitaţie la sediul din Chetfel (Gelu) averea Moarei „ELLA“ în Gelu, obiectele ce i-s'au sechestrat prin procesul-verbal Nr. 2 pentru neplata sumei de lei 62.732, datorită din impozite directe pe anul 1929.

Obiectele sechestrate sunt cele notate mai jos.

Prin urmare, acei cari vor voi a concura la licitaţia acestor obiecte să se prezinte la locul indicat, în ziua şi ora fixată.

Se cere concurenţilor să depună mai întâi o garanţie de 10% din valoarea obiectelor.

Perceptor-Şef.
Bololoi.

INVENTAR.

Nr. crt.	Buc.	Kg.	Numirea obiectelor.	Unitar.	Total.
1.	2	—	trăsuri platformă	2000.	4.000·—
2.	6	—	trăsuri grele şi de mijloc	1500.	9.000·—
3.	7	—	7 per. harnaşamente (sersamuri pt. cai	800.	5.600·—
4.	1	—	vânturătoare pentru grâu	500.	500·—
5.	2	—	cântare pt. cereale capacit. 200-500 kg.	500.	1.000·—
6.	16	—	rândele (gilău) diferite	100	1.600·—
7.	6	—	căbăniţe pentru păzitori de noapte	300.	1.500·—
8.	1	—	masă de strunguit de 4 metri lungime	10000.	10 000·—
9.	1	800	casă de bani	5000.	5 000·—
10.	3	—	scaune simple	100.	500·—
11.	4	—	scaune de birou	200	800·—
12.	1	—	masă de birou americană simplă	700.	700·—
13.	1	—	„ „ „ „ dublă	1000.	1.000·—
14.	1	—	dulap de birou	300.	300.—
15.	1	—	„ dublu	500.	500. —
16.	2	—	tijghea a 2 metri lungime fiecare	300.	600.—
17.	2	—	sobe de fier	500.	1.000.—
18.	1	—	maşină de tăiat furaje	500.	500·—
19.	1000	—	saci folosiţi	4.	4.000·—
20.	44	2000	roţi de fier turnat diferite deminsiuni	6.	12.000·—
21.	11	—	11 perechi şine industriale	—	5 000·—
22.	1	—	trăsură nouă nelegată (nefericată)	4000.	4.000·—
23.	2	—	vagonete pt. transportat pământ, cărbuni	400.	800 —
24.	1	—	batoză porumb 3 vag. zilnic	5000.	5.000·—
				Total lei	74.700·—

No. 73/1930/6740/1929.
portărel

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţă publică, că în urma decisului despre ordonarea execuţiei de escontentare al judecătoriei urbană II. Timişoara cu No. 4117/1929 şi în urma deciziunei despre delegarea cu No. G. 16706/1929 al judecătoriei urbană I. din Timişoara în favorul firmei Zoltán Schwartz dom. din Timişoara repr. prin Dr. Mauriţiu Kell avocat din Timişoara pentru suma de 4350 Lei capital, 12% la sută interese dela 1 Ianuarie 1929. 1/3% taxa cambială şi pentru spese în 1712 Lei deja staverite şi cele mai obvenínde se fixează termen spre efeptuirea licitaţiei pe ziua *de 11 Iulie 1930.* ora 3 p. m. în Timişoara IV. strada Miron Costin No. 2 în prăvălia urmăritorului Zoltán Schwartz şi continuativ în Timişoara II. Piaţa Traian No. 4. pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele secvestrate şi anume mobile de casă, feţe de perine, brodate din pânză albă şi 10½ metri pânză albă preţuite în 10025 Lei.

Timişoara, la 26. Iunie 1930.

D. Racovitz
portărel.

Primăria comunei Alioş

Nr. 427/1930.

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţă generală, că terenul de vânnat, pe teritorul pădurii comunei Alioş, cu o suprafaţă de 778 jughere, se vinde prin licitaţie publică în ziua de *1 August 1930* orele 10 la primăria comunei Alioş.

Arendarea se face pe termin de 6 ani. Preţul de strigare 1000 lei, anual.

Licitaţia se va face în conformitate cu art. 80—100 din legea contabilitătii publice.

Alioş, la 20 Maiu 1930.

Primăria.

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.